

Utlåtande om höjning av mervärdesskatten för rundradiobolag

11.6.2024

ATT:

Roosa Patrakka m.fl., Kommunikationsministeriet, Riksdagens parlamentariska arbetsgrupp

AVS:

Ålands Radio och Tv Ab

Ålandsvägen 25

22100 Mariehamn

Vd Fredrik Sonck

Fredrik.sonck@alandradio.ax

+358457 34 56 042

Bakgrund

Statsrådet har 12.10.2023 tillsatt en parlamentarisk arbetsgrupp för att utvärdera Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet och finansiering. Beslutet att tillsätta en parlamentarisk arbetsgrupp grundar sig på statsminister Petteri Orpos regerings program. Arbetsgruppen bereder ett betänkande som ska vara klart före utgången av riksdagens vårsession 2024. Den parlamentariska arbetsgruppen ber er om utlåtande om höjning av mervärdesskattesatsen för rundradiobolag från nuvarande 10 procent till 14 procent.

Ålands Radio och Tv (ÅRTV) ger utlåtande på mycket kort varsel, men tackar för möjligheten.

Utlåtande

Enligt ÅRTV:s preliminära bedömning, baserat på konsultation med budgetplanerare vi Ålands Landskapsregering, torde ÅRTV inte påverkas av en förhöjd moms på samma sätt som Yle. Anslagen till åländsk public service via den åländska medieavgiften beräknas exklusive moms. Momsen slås alltså på det belopp Ålands Landskapsregering utbetalar till ÅRTV. För Yles del fungerar momsbeskattningen tvärtom, här dras moms av det belopp som finns att betala ut, det vill säga en höjning av moms med fyra procentenheter innebär att budgeten krymper med fyra procent.

I den fortsatta beredningen av ärendet vore det lämpligt att även be Ålands Landskapsregering om ett utlåtande.

Trots att ÅRTV inte verkar påverkas av en höjning av momsen, ställer sig bolaget kritiskt till en sådan höjning liksom till andra former av nedskärningar av finansieringen för public service. ÅRTV uppmanar den parlamentariska arbetsgruppen att överväga om åtgärderna som utreds är förenliga med den europeiska mediefrihetsförordningen EMFA. Andemeningen i förordningen är att mediepolitiken ska garantera en mångfald av redaktionellt oberoende medieinnehåll, att säkerställa rimliga ramvillkor för medier samt att värna en fri och demokratisk debatt.

I synnerhet bör arbetsgruppen överväga förordningens artikel 21:

“Lagstiftningsåtgärder, regleringsåtgärder eller administrativa åtgärder i en medlemsstat som kan påverka mediepluralismen eller det redaktionella oberoendet för leverantörer av medietjänster som bedriver verksamhet på den inre marknaden ska vara vederbörligen berättigade och proportionella. Sådana åtgärder ska vara motiverade, transparenta, objektiva och icke-diskriminerande.”

(se: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32024R1083>)

Det är med andra ord sannolikt att olika momssatser för public service-medier och privata medier strider mot förordningens krav på icke-diskriminering och rättvisa.

ÅRTV konstaterar att finansieringen av Yle indirekt påverkar ÅRTV:s verksamhet, då Yle är en central samarbetspartner till ÅRTV. Till exempel återutsänder Ålands Radio (91,3) vissa av Yle Vegas nyhetssändningar. Den lokala mediemarknaden på Åland är över lag tämligen isolerad från den finländska mediemarknaden, och enligt ÅRTV:s bedömning är dessa nyhetssändningar en viktig kanal för den åländska publiken för att ta del av händelser i övriga Finland, och på så sätt en viktig kontaktyta mellan Åland och riket. Eventuella försämringar i Yles service och utbud riskerar alltså att höras också i Ålands Radio.

Vidare konstaterar ÅRTV att eventuella nedskärningar av Yles service och utbud riskerar att drabba den befolkning på Åland som direkt tar del av Yles egna plattformar och kanaler, av vilka flertalet återutsänds av ÅRTV i landskapet.

